

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

1 בדצמבר 2025

1910

י"א בכסלו התשפ"ו

עמוד

הצעת חוק הסמכת צבא הגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי לביצוע חדירה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ופעולה בו (הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 5).

התשפ"ו-2025 396

הצעת חוק הסמכת צבא הגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי לביצוע חדירה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ופעולה בו (הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 5), התשפ"ו-2025

1. תיקון שם החוק בחוק הסמכת צבא הגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי לביצוע חדירה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ופעולה בו (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023' (להלן – החוק העיקרי). בשם החוק, במקום "(הוראת שעה – חרבות ברזל)" יבוא "(הוראת שעה)".

דברי הסבר

מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת, התשפ"ד-2023, אשר הסמיכו מנהל מוסמך להסמיך עובדי שב"כ וכן הסמיכו קצין מוסמך, לבקשת המנהל המוסמך, להסמיך חיילים בצה"ל לבצע חדירה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת, ולבצע פעולה בו.

לנוכח התמשכות הלחימה ובשל הצורך המתמשך במתן הסמכות המבוקשת לצה"ל ולשב"כ, פורסם ביום כ"ד בכסלו התשפ"ד (7 בדצמבר 2023) חוק הסמכת צבא הגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי לביצוע חדירה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ופעולה בו (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023' (להלן – החוק). חוק זה הסדיר את סמכויות צה"ל ושב"כ בתחום זה, במסגרת הוראת שעה לתקופה של שישה חודשים מיום פרסומה.

בשל המשך הלחימה, ולנוכח הצרכים הביטחוניים בהתאם להערכת גורמי המקצוע, ביום כ"ח באייר התשפ"ד (5 ביוני 2024) פורסם תיקון לחוק, המאריך את תקופת כבישה חודשים נוספים, עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024); ביום כ"ד בכסלו התשפ"ה (25 בדצמבר 2024) פורסם תיקון נוסף לחוק אשר האריך את תקופת כבישה חודשים נוספים, עד יום ד' בתמוז התשפ"ה (30 ביוני 2025); ביום ל' בסיוון התשפ"ה (26 ביוני 2025) פורסם תיקון נוסף לחוק אשר האריך את תקופת כבישה חודשים נוספים, קרי עד יום י"א בטבת התשפ"ה (31 בדצמבר 2025). זאת, כדי לאפשר לצה"ל ולשב"כ לפעול לסיכול ולמניעה של גישה של גורמי אויב למידע חזותי המופק ממצלמה ניידת שיש בה כדי לסכן באופן ממשי את ביטחון המדינה ואת רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל וכן את ביטחון המדינה לפי ייעוד שב"כ ותפקידיו בהתאם לחוק השב"כ ולפי צורכי השב"כ, והכול בקשר לפעולות הצבאיות המשמעותיות.

כעת, לנוכח הערכות מקצועיות של צה"ל ושב"כ ביחס לחומרת איומי הסייבר העדכניים והסיכונים הנשקפים מהם, עמדת גורמי המקצוע היא שלנוכח מאפייניו הייחודיים של מרחב הסייבר, הצורך בכלים נוספים לשם התמודדות ראויה מפני גישה של גורמי אויב למידע חזותי המופק ממצלמות ניידות – עומד בעינו. נוסף על כך, גורמי המקצוע מעריכים כי במישור הקיברנטי מרחב הלחימה

כללי במסגרת הלחימה שהחלה בעקבות המתקפה הרצחנית שבה פתחו ארגוני טרור מרצועת עזה נגד כוחות הביטחון ואזרחי מדינת ישראל ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), התערור חשש ממשי מפני גישה של גורמי אויב למידע חזותי המופק ממצלמות ניידות, אשר בכל הנוגע לפעילות צה"ל – יש בה כדי לסכן באופן ממשי את ביטחון המדינה ואת רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל, ובכל הנוגע לפעילות שירות הביטחון הכללי (להלן – שב"כ) – יש בה כדי לסכן את ביטחון המדינה לפי ייעוד השב"כ ותפקידיו בהתאם לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002' (להלן – חוק השב"כ), וכל זאת בקשר לפעולות הצבאיות המשמעותיות, כפי שהחליטה על נקיטתן ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, בהתאם לסעיף 40 לחוקיסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) (להלן – הפעולות הצבאיות המשמעותיות). לפיכך, עלה הצורך בהסמכת חיילים בצה"ל ועובדי שב"כ, בעלי מיומנות נדרשת, לבצע חדירה ופעולה בחומר מחשב, המשמש להפעלת מצלמה ניידת, אף בלא ידיעת בעל חומר המחשב, וזאת אם לא ניתן, באופן סביר ובפרק הזמן הדרוש, להשיג בדרך אחרת שפגיעתה בזכויות פחותה, את המטרה של סיכול או מניעה של גישה למידע חזותי המופק ממצלמה ניידת, שיש בה כדי לסכן באופן ממשי את ביטחון המדינה או את רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל, ובנוגע לפעילות שב"כ – גם על בסיס תשתית עובדתית פרטנית.

לפיכך, ביום כ"ט בתשרי התשפ"ד (14 באוקטובר 2023) התקינה הממשלה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוקיסוד: הממשלה, את תקנות שעת חירום (הסמכת צה"ל לביצוע פעולה בחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת). התשפ"ד-2023, אשר הסמיכו קצין מוסמך להסמיך חיילים בצה"ל לבצע חדירה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת, ולבצע פעולה בו.

בהמשך לכך, ביום ב' בחשוון התשפ"ד (17 באוקטובר 2023) התקינה הממשלה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוקיסוד: הממשלה, תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הסמכת שירות הביטחון הכללי לביצוע פעולות בחומר

¹ ס"ח התשפ"ה, עמ' 266 ועמ' 1495.

2. בסעיף 1 לחוק העיקרי, ההגדרה "הפעולות הצבאיות המשמעותיות" – תימחק. תיקון סעיף 1
3. בסעיף 2(א) לחוק העיקרי, במקום "את ביטחון המדינה או את רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל, והכול בקשר לפעולות הצבאיות המשמעותיות" יבוא "את רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל". תיקון סעיף 2
4. בסעיף 3(א) לחוק העיקרי, במקום "לפי חוק השב"כ, והכול בקשר לפעולות הצבאיות המשמעותיות" יבוא "לפי ייעוד שב"כ ותפקידיו לפי סעיף 7(ב)(1), (2) ו-(6) לחוק השב"כ". תיקון סעיף 3
5. בסעיף 12 לחוק העיקרי – (1) בסעיף קטן (א), ברישה, במקום "י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025)" יבוא "כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026)"; (2) סעיף קטן (ב) – בטל. תיקון סעיף 12

דברי הסבר

למידע חזותי המופק ממצלמה ניידת, שיש בה כדי לסכן באופן ממשי את ביטחון המדינה, על בסיס תשתית עובדתית פרטנית, לפי ייעוד שב"כ ותפקידיו האלה: סיכול ומניעה של פעילות בלתי חוקית שמטרתה לפגוע בביטחון המדינה, בסדרי המשטר הדמוקרטי או במוסדותיו; אבטחת אנשים, מידע ומקומות, שקבעה הממשלה; פעילות בתחום אחר שקבעה הממשלה, באישור ועדת הכנסת לענייני השירות, שנועדה לשמור ולקדם אינטרסים ממלכתיים חיוניים לביטחון הלאומי של המדינה (סעיף 7(ב)(1), (2) ו-(6) לחוק השב"כ).

זאת ועוד, מוצע לצמצם את המקרים שבהם תופעל הסמכות על ידי "קצין מוסמך", למקרים שבהם ייקבע שיש צורך בחדירה לחומר המחשב והפעולה בו לשם שמירה על רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל.

סעיף 5 לנוכח האיומים ובהתאם להערכות גורמי המקצוע בצה"ל ובשב"כ, כמתואר לעיל, מוצע להאריך את תוקפה של הוראת השעה בשנה, עד יום כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026). פרק זמן נוסף זה נדרש, בין השאר, כדי להוסיף ולתת מענה לאיומים המתוארים, ובמקביל להוסיף ולבחון את אופן יישומו של ההסדר ואת מידת היעילות שלו, בין השאר בשים לב לצמצום העילות המוצע, אל מול הפגיעה בזכויות הכרוכה בו.

כמו כן, מוצע למחוק את סעיף 12(ב) המקנה סמכות לשר הביטחון, בהסכמת ראש הממשלה ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, להורות בצו על הארכת תוקפו של חוק זה לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים, אם מצא כי הדבר נדרש עקב הימשכותן של הפעולות הצבאיות המשמעותיות. כפי שתואר, בסעיף זה לא נעשה שימוש גם בהארכות הקודמות של הוראת השעה, ואין בו צורך אף כעת.

יוסיף להתנהל בעצימות גבוהה, גם אם תיפסק הלחימה, באופן אשר מצדיק את הקניית הסמכויות האמורות גם במנותק ממצב הלחימה. כלומר הסמכויות אשר הוקנו במסגרת הוראת השעה, עודן נדרשות לשם שמירה על ביטחון המדינה ועל רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל.

משום כך, מוצע להאריך את תוקפה של הוראת השעה, בשנה נוספת, ולנתק את הזיקה לפעולות הצבאיות המשמעותיות, כך שהפעלת הסמכויות מכוח הוראת השעה לא תהיה תלויה במצב הלחימה. כמו כן מוצע לצמצם את העילות להפעלת הסמכות, כפי שיפורט להלן.

סעיף 1 כאמור לעיל, עמדת צה"ל ושב"כ היא שבהתאם להערכות המקצועיות ביחס לחומרת איומי הסייבר הערכניים והסיכונים המשמעותיים הנשקפים מהם ולנוכח מאפייניו הייחודיים של מרחב הסייבר הישראלי, הצורך בסמכויות לשם התמודדות ראויה מפני גישה של גורמי אויב למידע חזותי המופק ממצלמות ניידות עומד בעינו, וזאת אף אם תיפסק הלחימה. על כן מוצע לקבוע שההסדר הקבוע בהוראת השעה יחול בלא תלות בהימשכות הפעולות הצבאיות המשמעותיות, ובהתאם מוצע לשנות את שמו של החוק ולהסיר ממנו את המילים "חרבות ברזל".

סעיף 2 מוצע למחוק את ההגדרה "הפעולות הצבאיות המשמעותיות" מסעיף 1, וזאת בשל ניתוק הזיקה של הוראת השעה והפעלת הסמכויות מכוחה לפעולות הצבאיות המשמעותיות, כאמור לעיל.

סעיפים 3 ו-4 לנוכח מאפייניו הייחודיים של מרחב הסייבר הישראלי, מוצע לקבוע שההסדר יחול בלא תלות בהימשכות הפעולות הצבאיות המשמעותיות.

נוסף על כך, לנוכח הניסיון המצטבר בהפעלת הסמכות לחדירה לחומר המחשב והפעולה בו, מוצע כי היא תוגבל למקרים שבהם הדבר חיוני לסיכול או למניעה של גישה

